

Szent-Györgyi professzor előadása az Egyetembarátok Egyesületének orvosi szakülé- sen új biokémiai vizsgálatairól

(A Délmagyarország munkatársától) Szerdán délután nagy érdeklődéssel kísért szakülést tartott az Egyetembarátok Egyesületének orvostermészettudományi szakosztálya. A bőrgyógyászati klinika előadótermét teljesen megtöltötte az orvosokból és szakemberekből álló hallgatóság, amely nagy figyelemmel kísérte azt a tudományos beszámolót, amelyet dr. Szent-Györgyi Albert, Nobel-díjas tudósunk tartott legújabb, illetve intézetében évek óta folyó új kutatásokról, amelyek most egyik jelentős állomásához érkeztek el. Szent-Györgyi professzor előadásában vázolta, hogy nem tartja lehetetlennek, hogy az új vizsgálatok feleletet adnak eddig ismeretlen kérdésekre. Ugyancsak nagy érdeklődéssel kísérte a szakülés dr. Troján Emil tanár előadását a gyermekklinika folytatott vizsgálatokról.

Dr. Purjesz Béla professzor nyitotta meg a szakülést, majd Szent-Györgyi Albert lépett az előadói asztalhoz és „Az energetika continuous elmélete” címen tartotta meg előadását. Bevezetőben vázolta, hogy az atomot az irodalom ma úgy fogja fel, mint a mag körüli elektronok rendszerét. Vázolta a kémiai reakciók szerepét, majd a „vegyérték elektronok” jelentőségének ismertetéséből utalt arra, hogy hogyan képződnek a molekulák. A molekulák nem bírnak tetszőleges energiamennyiséggel, ennek során szemléltető geometriai ábrákon mutatta be az elektronok mozgását. Eddig az ebből levont felfogás uralta a biokémiai gondolkodást — mondotta —, de az utolsó évek vizsgálatai kimutatták, ha egy nagyszámú atom nagyszámban helyezkedik el a térben, akkor az energia vonalait zavarni kezdik és összefolynak. Ha egy újabb energiát adnak az elektronnak — folytatja fejtegetéseit —, az ki fog repülni egy felsőbb pályára, oda, ahol az elektron szabadon mozoghat. Ebből a felismerésből fontos új tény következik: az elektron szabadon kering a pályán és más helyen fog energiát végezni. Ez a felismerés nagyjelentőségű, mert az anyagnak egészen új sajátosság ad.

— Fel kell tenni ezután a kérdést: vajon ehhez hasonló állapotok találhatók-e az élő szervezetben? Ha így van, ez a tény új problémákat tár fel. Ebben az esetben ugyanis a biokémia az új fejtegetések kezdődhetik majd meg. Természetesen ez a kérdés nem oldódik meg egyetlen kísérlettel, csak évtizedek alatt felmerülő megfigyelések után. Végleges megoldás tehát most nem várható, de el kell indulnunk az anyaggyűjtés területére. Ez a munka már megindult és fontos lépéssel kapcsolódik a biokémia alapvető kérdéséhez.

A fotoszintézis problémáit vázolta ezután, majd megállapította, hogy az egész élő világ energiaforrását a szénhidrátokból kapja. Ismertetette az ezt a kérdést megvilágító új vizsgálatokat, majd a fehérjék molekuláinak kérdésére tért át. A probléma itt az — mondotta —, hogy nincs-e ezeknek a nagy komplexumoknak közös energianívója? Ebben az irányban intézetében Laky Kálmán végez méréseket és máris jelentős megfigyeléseket észlelt. Ezek a vizsgálatok is azt igazolják, hogy egy molekulán belül közös energianívók alakulnak ki. Vázolta ezután Szent-Györgyi professzor másik két munkatársának: Banghának és Gerendásnak intézetében folytatott vizsgálatait, majd azt a megállapítást vonta le, hogy a megfigyelések szerint közös energianívók alakulnak ki esetleg az egész sejtre kiterjedően.

A biokémikus előtt most az a kérdés merül fel, nagy szerepe van-e ennek a megállapításnak a sejt életében. A kérdés még egészen új és még hiányzik a bizonyító erő, de az irodalom állása rendkívül biztató.

Husz éven át folytatott saját vizsgálataim során — mondotta a továbbiakban Szent-Györgyi professzor — itt-ott eljutottam bizonyos apró eredményekhez, de a lényeges kérdésre sohasem tudtam választ adni. Ha ezeket a kérdéseket most újra előveszem, lehetőségek nyílnak a megoldás felé. Ezeknek a kérdéseknek vizsgálata pedig alapvető fontosságú.

Azokról a vizsgálatokról beszélt a továbbiakban, amelyek az izom energetikájára vonatkoznak és összekapcsolódnak a legfontosabb kérdéssel, az oxidációk rendkívül bonyolult problémájával. A másik fontos kérdés, amelyre eddig nem tudott feleletet adni: miért van az, hogy az oxidációk mechanizmusához tartozó fermentek élesen két csoportra oszlanak — majd fejtegetéseit így folytatta:

— Ha az ember igazán belemerül a biokémiába, akkor ezek a kérdések szinte megdöbbentőek, mert ezeknek nagy principiális jelentőségüknek kell lenniük a természetben. Ha az új vizsgálatok erre feleletet adnak, alapvető kérdéseket tudunk majd megmagyarázni. Az egész biokémia ma szinte rendkívül bizarr benyomást tesz, rendkívül nagy sikere van, fantasztikus reakciókat tudunk képezni, de, hogy a biokémikus hogyan csinálta ezeket a reakciókat, szegyenkezve kell bevallania, hogy egy igazi életjelenséget a maga teljes mélységében nem tud megmagyarázni. Nem tartom kizártnak — fejezte be nagy figyelemmel kísért fejtegetéseit Szent-Györgyi Albert —, hogy a közös energianívónak az ismerete talán magyarázatot fog adni. Ezért tartottam szükségesnek ezeket a kérdéseket ismertetni.

A sokáig tartó tapssal fogadott nagyjelentő-

ségű fejtegetések után dr. Troján Emil tartotta meg előadását „Tapasztalatok a veleszületett csipőficam Bauer-féle kezelésében” címmel. Vázolta azokat a megfigyeléseket és új kezelési, gyógyítási módszereket, amelyeket a szegedi gyermekklinika végezték igen biztató megismerésekkel és gyógyászati eredményekkel. Többek között a veleszületett csipőficamok kellő időben történő felismerése érdekében a gyermekklinika konziliárusa a szegedi nőgyógyászati klinikán eből a szempontból is megvizsgálja az újszülötteket. Troján tanár nagy érdeklődéssel kísért fejtegetéseit azokkal a vetített képekkel illusztrálta, amelyeket a gyermekklinika folyó újrarendszerű eljárások során készítettek. Az előadást meleg tapsokkal fogadta a nagyszámú közönség, az előadónak dr. Purjesz Béla professzor mondott köszönetet.

300 vagon paprikatermés várható Szegeden

A múlt év októberétől februárig 102 vagon paprikát minősítették Szegeden

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi paprikafront megelégnék, lázasan dolgoznak a kikészítési üzemekben, most folyik a múlt esztendői paprikatermés feldolgozása. Találgatják szakkörökben, hogy mekkora lesz a szegedvidéki paprikatermés és mennyit majd ebből a külföldre. Az elmúlt gazdasági év nem kedvezett a paprikának sem, attól tartottak a paprikások körében, hogy kicsiny lesz a termés, de az utolsó őszi hetek nagyon sokat segítettek a paprikán. A terméskilátások egyszerűben megjavultak és most már előrelátható, hogy a legutóbbi paprikatermés kielégítő lesz. Persze a pontos számcszerű eredmény csak akkor állapítható meg, ha az utolsó paprikafűzést is feldolgozzák és zsákba kerül a minősített paprika: a piros arany, ahogy azt Alsóvároson, a szegedi paprika házában nevezik találóan.

Nemcsak a paprikakikészítő műhelyekben dolgoznak nagy szorgalommal, hanem a szegedi Paprikakísérleti Állomás laboratóriumában is nagy mostanában a forgalom. Az elmúlt négy hónap alatt óriási mennyiségű paprikát szállítottak el ide, minősítés végett. Itt osztályozzák, hogy a paprikának milyen lesz a fajtája: csemege, édesnemes, félédes, rózsza, vagy erős és még külön szortírozzák a csipősegmentes paprikát is. 1940 október 1-től, 1941 január 31-ig összesen 102 vagon paprikát minősített a szegedi állomás. A megelőző évben ugyanezen négy hónap alatt ezzel szemben 85 vagon szegedi paprikát minősítettek, tehát az idén már 27 vagonnal több került minősítésre.

A szegedi paprikatermésről és a minősítésről egyébként ezeket mondotta nekünk Szanyi István, kísérletiügyi igazgató, a szegedi vegykísérleti és paprikakísérleti állomás vezetője:

— A négyhónapi minősítés eredményéből arra lehet következtetni, hogy mintegy 300 vagon lesz a szegedi paprikatermés. A paprikák általában szépek, ez kitűnik a minőségosztályozásánál is. A leminősített 102 vagon paprika 80 százaléka csemege és édesnemes fajta, tehát a legjobb paprika. Ezt már a beszállítási jutalommal érték el.

Az exportkilátások is igen jók. Németország az idén 260 vagon paprikát vesz át tőlünk és ennek nagyobbik része Szegedre esik. Olaszország is érdeklődik a paprikánk iránt és valószínű, hogy rövidesen már az északi országokba is viszünk ki paprikát. Emelkedett a belső paprikafogyasztás is, Erdellyel együtt

már 280 vagonra tehető a paprikafogyasztásunk.

A „piros arany” jövője biztosítva van...

Jelentkeznek a Magyar Családok Országos Egyesülete szegedi károsultjai

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi rendőrség bünyügyi osztályára szerdán bejutottak az első feljelentések a „Magyar Családok Országos Egyesülete”, illetve az egyesület szociális alosztályának a vezetője Singer Dezső biztosítási ügynök és társai ellen. Amint ismeretes a budapesti rendőrség a belügyminiszter intézkedésére hétfőn betiltotta a „Magyar Családok Országos Egyesülete” további működését, a szociális alosztály két vezetőjét Singer Dezsőt és Dienes Juliát csalás, sikasztás és megvesztegetés kísérlete címén letartóztatta, a többi tisztviselőt, Csiki Jenőt és Csiki Lászlót, akik Singer fiai voltak, mint a közéletre káros egyéneket internálta.

Az MCsOE feloszlására, illetve a letartóztatásokra hetekig tartó vizsgálat eredményeképpen került sor. Kiderült ugyanis, hogy az egyesület kebelén belül dolgozó szociális alosztály a visszaélések sorozatát követte el. Ez a szociális alosztály éveken ezelőtt alakult és az volt a célkitűzése, hogy a tagok házasság, születés és elhalálozás esetére biztosításokat kötnék s amennyiben a házasságkötés, születés vagy halálozás bekövetkezik, néhány száz pengőt kapnak a szociális alosztálytól. Ennek a fejében a tagok minden hónapban 60 fillér tagdíjat fizettek. Eleinte Singer és a szociális alosztályon működő tisztviselők, Dienes Julia, Csiki Jenő, Csiki László a biztosítási díjakat kifizették, később az elmúlt években azonban már egyetlen biztosítottnak sem folyósítottak segélyt. A MCsOE vidéken, így Szegeden is számtalan tagot szerzett a szociális alosztály számára. Most, hogy kiderült: a szociális alosztály nem volt más, mint egy csaláskör jó megszervezett hűnszövetkezet. Singer és társainak viselt dolgai napvilágra kerültek, a szociális alosztály szegedi és szegedkörnyéki tagjai egymásután tettek feljelentést a rendőrségen. A feljelentők valósággal ellepték a rendőrség folyosóját, hogy panaszukat megtegyék az ügyeletes rendőrtisztnek. Szerdán a következők jelentették fel Singert és társait: Nemes Anna, aki 20 pengő tagdíjat, Papdi Julianna pedig 25 pengő tagdíjat, Santa Istváné ugyancsak 25 pengő tagdíjat, Vörös Jánosné 30 pengő tagdíjat, Pataki Sándorné ugyan csak 30 pengő tagdíjat fizetett be eddig a szociális alosztályhoz, valamennyien 200 pengő segélyben részesültek volna, ha a házasságkötés vagy születés bekövetkezik.

Amig'On alszik

a Darmol dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt könnyű és teljes örömet ideig elő. Ezért kell azonnal használni.

DARMOL